

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-05-29
Besvaras senast
2023-06-07 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:719 Åtgärder angående fredsprocessen mellan Armenien och Azerbajdzjan

Nyligen har ett antal möten på hög nivå hållits mellan Armenien och Azerbajdzjan inom ramen för fredsprocessen. Intensiva fyradagarssamtal inleddes den 1 maj mellan Armeniens och Azerbajdzjans utrikesministrar i Washington, under vilka ministrarna hade separata möten med USA:s utrikesminister och USA:s nationella säkerhetsrådgivare. Ministrarna och deras team utvecklade ömsesidig förståelse för vissa artiklar i utkastet till bilateralt avtal om fred och upprättande av mellanstatliga förbindelser, samtidigt som de erkände att ståndpunkterna i vissa nyckelfrågor fortfarande är divergerande.

Washingtonsamtalen följdes av trepartsmötet mellan Armeniens premiärminister Nikol Pasjinjan, Europeiska rådets ordförande Charles Michel och Azerbajdzjans president Ilham Alijev i Bryssel den 14 maj. Man kom överens om att diskussionerna kommer att fortsätta den 1 juni i Chişinău inom ramen för Europeiska politiska gemenskapens toppmöte, där ett fempartsmöte med deltagande av Armeniens premiärminister, Azerbajdzjans president, Frankrikes president, Tysklands förbundskansler och Europeiska rådets ordförande är planerat. Man kom även överens om att hålla ett möte i juli, inom ramen för trepartsmötet i Bryssel mellan Armeniens premiärminister, Azerbajdzjans president och Europeiska rådets ordförande.

Ämnen som diskuterades vid det trilaterala mötet i Bryssel lyftes fram i presskommentarerna från Charles Michel, där det bland annat framhölls att ”efter de senaste positiva samtalen som hölls i USA om fredsfördraget, bör momentumet bibehållas för att ta avgörande steg mot undertecknandet av ett omfattande fredsavtal mellan Armenien och Azerbajdzjan”.

Den armeniske premiärministern Nikol Pasjinjan upprepade under sin senaste presskonferens med representanter för massmedierna, som hölls i Jerevan den 22 maj, Armeniens ståndpunkt om detaljerna i den pågående fredsprocessen mellan Armenien och Azerbajdzjan i linje med presskommentarer från Europeiska rådets ordförande.

Som ett stöd för fredsprocessen mellan Armenien och Azerbajdzjan har Armenien framfört att man skulle uppskatta följande åtgärder från Sveriges regering:

1. Att uttrycka en tydlig ståndpunkt om den internationella gränsen mellan Republiken Armenien och Republiken Azerbajdzjan baserat på Almatyprotokollet.
2. Att förespråka ett ömsesidigt tillbakadragande av styrkorna från gränsen som en förtroendeskapande åtgärd och för att skapa en demilitariserad zon på gränsen mellan Armenien och Azerbajdzjan.
3. Att uttrycka en tydlig ståndpunkt om att införa en internationell mekanism för Stepanakert-Baku-dialogen för att diskutera armeniernas rättigheter och säkerhet i Nagorno-Karabach. Det offentliga stödet från EU och Sveriges regering kommer därmed att lägga grunden för en lösning av konflikten. Armenien skulle också uppskatta om Sverige vidtar alla effektiva åtgärder för att pressa Azerbajdzjan till att offentligt förklara sig redo att utan förutsättningar skapa en sådan internationell mekanism.
4. Att vidta nödvändiga åtgärder och pressa Azerbajdzjan att genomföra ICJ:s beslut av den 22 februari för att garantera fri rörlighet längs Latjinkorridoren.
5. Att stödja frigörandet av den regionala transportinfrastrukturen baserad på respekt för var och en av de respektive parternas suveränitet, jurisdiktion, jämlikhet och ömsesidighet.
6. Att ytterligare pressa Azerbajdzjan att (a) stoppa hatretorik och aggressiv retorik, inklusive sådana uttryck från höga tjänstemän i Azerbajdzjan; (b) ta itu med de humanitära frågorna, inklusive frigivning och repatriering av alla armeniska krigsfångar, gisslan och andra fängslade personer; och (c) samarbeta med Armenien och relevanta internationella organisationer för att bevara det armeniska kulturella och religiösa arvet.

Med anledning av Sveriges ordförandeskap i EU och den betydelse ett svenskt agerande kan ha inom ramen för detta samt de önskemål som kommit från Armenien vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

Kan ministern tänka sig att tillmötesgå de önskemål som nu kommit från Armenien och som genom Sveriges ordförandeskap i EU kan ha betydelse för den pågående fredsprocessen mellan Armenien och Azerbajdzjan, och om inte, varför?

.....
Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren